

*О. Г. Бабій, М. М. Гавриленко,
Є. А. Клименко,
студенти V курсу 15 групи
Інституту прокуратури
та кримінальної юстиції,
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого*

ПЕНІТЕНЦІАРНА ПРОБАЦІЯ ЯК СКЛАДОВА РЕСОЦІАЛІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ

Трансформації у суспільстві, що відбуваються останніми десятиліттями, спричинили підвищення рівня його криміналізації. Окремі особи, перебуваючи у скрутному становищі, вдаються до незаконних дій, виправдовуючи їх неможливістю гідно існувати в умовах, які створила для них держава. Через це збільшується кількість осіб, які були засуджені до відбування покарання у виді позбавлення волі на тривалий строк [1]. Становище особи, яка відбула покарання, є досить важким, тому що за час позбавлення волі вона повсякденно підкорялась суворим правилам тюремного розпорядку, об'єктивно втрачала здатність до самостійності, відвикала від необхідності піклуватися про себе. У результаті така особа виявляється не завжди психологічно готовою до того, щоб включитися в нормальну життєдіяльність. Практика свідчить, що процес відбування покарання несе у собі численні негативні наслідки для особистості засуджених. З одного боку, особи, що вчинили злочин, за вироком суду зобов'язані перетерпіти певні обмеження та заборони і разом з тим вони позбавляються можливості вчинити нові протиправні дій тощо. З іншого, це негативно відбивається на морально-психологічному стані особи: підвищується агресивність, виникає ризик психічних захворювань, а в деяких випадках особа вдається до самогубства.

Аналізуючи реальний стан ресоціалізації засуджених, можна дійти висновку, що держава ігнорує проблеми, які виникають при звільненні таких осіб. Незважаючи на нібито достатню правову врегульованість багатоаспектних питань цього процесу, зокрема, Законом України “Про соціальну адаптацію осіб, які відбувають чи відбули покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк”, Розпорядженням КМУ “Про схвалення Концепції соціальної адаптації осіб, які відбували покарання у виді позбавлення волі на певний строк” та ін., в реальному житті положення цих актів не отримали свого втілення, що доводиться, насамперед, показником рецидиву серед колишніх засуджених. Наша

держава покладає обов'язок з ресоціалізації тільки на осіб, які відбули покарання, проте ігнорує такий важливий суб'єкт, як суспільство. Соціум не завжди розуміє та позитивно сприймає колишніх засуджених, які і без того нерідко схильні до нових хибних вчинків. Колишні засуджені не отримують ніякої допомоги від суспільства, а, навпаки, піддаються дискримінації, зневажливому ставленню та цькуванню. На нашу думку, суспільство ще не готове сприймати колишніх засуджених як людей, котрі здатні нормально співіснувати у повсякденному житті. Цю тезу можна підтвердити результатами опитування, котре було проведено серед студентів НЮУ ім. Ярослава Мудрого, а також пересічних громадян. Із 117 респондентів 42 зазначили, що не прийняли б на роботу особу, яка відбула покарання, навіть якби вона успішно пройшла співбесіду.

Соціальна адаптація колишніх засуджених є не лише завданням психологів, соціальних працівників і педагогів, а й загальносуспільною справою. Вирішуватися проблеми, пов'язані із цим складним етапом у житті звільненого, мають на державному рівні. Це вимагає чіткого визначення пріоритетів, принципів і організаційних засад політики держави стосовно осіб, які відбули покарання, законодавчого закріплення системи політико-правових, соціально-економічних та організаційних умов надання цій категорії громадян соціальної допомоги.

Динаміка питомої ваги рецидивної злочинності в загальній структурі демонструє негативні тенденції, а абсолютний приріст у відсотках у 2002–2010 рр. становить цілих 7,3 %, що свідчить про реальне поширення рецидивної злочинності, її укоріненість та відсутність дієвих запобіжних заходів (за даними показників статистичної інформації стосовно осіб, які раніше були засуджені, без урахування факту наявної, не знятої чи не погашеної судимості за попередній злочин, Департаменту інформаційно-аналітичного забезпечення МВС України за 2001–2010 рр.) [6].

Наведена статистика підтвердила не тільки неспроможність існуючої системи насправді впливати на виправлення засуджених, а навпаки, в непоодиноких випадках така система створювала умови для більшої моральної та криміногенної деформації особистості. Зважаючи на це, постала необхідність у реформуванні кримінально-виконавчої системи країни, що зумовило прийняття Закону України «Про пробачення» від 05.02.2015 р. № 160-VIII. Термін «пробачення» у цьому Законі визначений як система наглядових та соціально-виховних заходів, що застосовуються за рішенням суду та відповідно до закону до засуджених, виконання певних видів кримінальних покарань, не пов'язаних з позбавленням волі, та забезпечення суду інформацією, що характеризує обвинуваченого [4].

Визначаючи сутність поняття «пробачення», у першу чергу, слід

вказати, що це «метод роботи зі злочинцями». Д. В. Ягунов наголошує, що пробація не є просто різновидом покарання, альтернативним ув'язненню, або особливим органом державного управління [5, с. 60]. Закон України «Про пробацію» у ст. 8 диференціює пробацію на досудову, наглядову та пенітенціарну. Завданням пенітенціарної пробації буде підготовка осіб, які відбувають покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк, до звільнення з метою їх трудового і побутового влаштування після звільнення за обраним ними місцем проживання. Орган пробації спільно з державними органами та органами місцевого самоврядування сприяють засудженим, які готуються до звільнення, у визначенні місця проживання після звільнення; влаштуванні до спеціалізованих установ для звільнених; госпіталізації до закладів охорони здоров'я осіб, які потребують стаціонарної медичної допомоги; працевлаштуванні працездатних осіб [4, 11].

Результати опитування показали неготовність суспільства прийняти осіб, які відбули покарання у виді позбавлення волі, через зневіру в роботі «старої» пенітенціарної системи на тлі статистики рецидивних злочинів, тому зараз саме державі вкрай важливо допомогти таким особам повернутися до нормального життя в соціумі, в контексті пошуку місця проживання та роботи, щоб повною мірою відновити порушені з ними зв'язки і щоб такі особи відчували зворотній зв'язок та свою потрібність.

Впровадження інституту пробації на практиці дозволить досягти суттєвого поліпшення умов тримання засуджених осіб, удосконалити рівень організації соціально-виховної та психологічної роботи, підвищити ефективність діяльності та рівень професійної підготовки персоналу органів та установ виконання покарань [7, с. 146]. За кожною особою, яка відбуває покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк, передбачено закріплення працівника служби пробації, який буде займатися підготовкою засуджених до звільнення, наприклад, пошуком для них роботи та місця проживання після звільнення. Це забезпечить кращий соціальний супровід звільнених, адже така допомога буде надаватися державою в особі державних службовців, а не певними благодійними чи громадськими організаціями, пропозиції та рішення яких мають лише допоміжний та рекомендаційний характер.

Україна за декілька років зробила великі кроки у реформуванні кримінально-виконавчої системи, проте слід розуміти, що це доволі складний процес, який потребує багато часу та зусиль, тому варто відзначити позитивний досвід інших держав у даній сфері. У міжнародній практиці протидії злочинності вже давно визнано, що покарання у виді позбавлення волі повинно застосовуватися як крайній засіб впливу до небезпечних

злочинців, оскільки ізоляція від суспільства нерідко сприяє руйнуванню особистості, втраті соціально корисних зв'язків, розвитку психічних порушень.

У різних країнах процес розвитку пробації відбувався по-різному, проте спільною для всіх рисою є здійснення нагляду, який включає в себе соціальну допомогу, певну реабілітацію (допомогу) правопорушнику, що допомагає для подальшого самостійного життя [8].

Перевагою даної служби є не лише гуманність, а й соціально-економічна доцільність. Так, за рахунок залишення правопорушника у суспільстві збільшуються шанси його успішного виправлення, збереження корисних соціальних зв'язків (створення сім'ї), роботи (економіка країни, компенсація шкоди потерпілим), уникнення негативного впливу кримінального середовища інших засуджених у в'язницях (правопорядок) [9]. З економічної точки зору утримання пробації для держави дешевше, ніж витрати на утримання місць позбавлення волі (інфраструктура, персонал, утримання засуджених). Результати проведеного опитування показали, що досить велика частка громадян не погоджується на збільшення видатків на утримання кримінально-виконавчих установ, причому окремі респонденти аргументували свою позицію тим, що вони і так платять досить великі податки, потрібно лише правильно розпоряджатися ними. Зарубіжний досвід з цього питання однозначний: у Швеції, Фінляндії, Естонії та Румунії витрати на організацію ресоціалізації щодо однієї особи у десять-одинадцять разів менше, ніж витрати на одного ув'язненого. Співвідношення персоналу та утримуваних у в'язницях складає майже один до одного, а персоналу пробації до її клієнтів – більше ніж один до двадцяти.

Завдяки успіху таких нововведень у Європейському Союзі пробація уже розглядається не як альтернатива тюремному ув'язненню, а як заходи кримінально-правового реагування, що мають застосовуватися у першу чергу. До позбавлення волі вдаються лише у крайніх випадках, коли це відповідає інтересам безпеки потерпілого, суспільства або ресоціалізації правопорушника [10]. У державах Європи співвідношення ув'язнених та правопорушників, які перебувають під пробацією, складає, як правило, один до трьох.

Останніми роками у Швеції введено спеціальну форму пробації, так зване звернення по контракту. Її може призначити суд замість ув'язнення, якщо правопорушник погоджується пройти спеціальне лікування за задалегідь розробленим детальним планом. Такий план готує служба пробації, вона також визначає прийнятний заклад для лікування засудженого (від алкоголізму, наркоманії, психічних розладів тощо). Якщо суд погоджується з думкою служби пробації на користь «контрактного

звернення», засудженого направляють у лікувальний заклад (або він лікується амбулаторно).

З правопорушниками, які знаходяться під пробацією, провадять різноманітну соціальну роботу особи з офіцерського складу. Це допомагає робити висновки про емоційний стан правопорушника, вміння спілкуватися з оточуючими, а також оцінювати ступінь його підготовки до самостійного життя як законслухняного громадянина.

Окремим аспектом є особливості статусу працівників служби пробації. З огляду на це корисним є досвід Італії, де пенітенціарна реформа щодо впровадження служби пробації відбулася ще 1975 р. Офіцери служби пробації в Італії є державними службовцями, а сама служба організована на трьох рівнях: національному, регіональному та місцевому. Передбачено укладання угод із психологами та найм "Servizio civile", тобто молодих людей, які несуть добровільну громадську службу замість примусової військової [11]. Такі заходи повинні допомогти правопорушникові повернутися у суспільство його повноправним членом, спонукати зрозуміти всі негативні наслідки злочинної поведінки, показати, як у подальшому можна уникнути протиправних дій. На особливу увагу заслуговує реабілітаційний аспект пробації: при її застосуванні головною метою вважається не покарання, а соціальна реінтеграція в суспільство.

Звернення до досвіду зарубіжних країн під час удосконалення українського законодавства є необхідною умовою для майбутньої ефективності цих норм, особливо коли вони стосуються імплементації до національного кримінального законодавства нових видів покарань. Головне – уникнути крайнощів і механічного копіювання досвіду інших країн, адже слід сприймати і впроваджувати те, що органічно влітається в національні правові традиції та культуру українського народу [12]. Сьогодні служба пробації є одним із світових центрів системи кримінальної юстиції, чому є декілька причин. Відносно низькі затрати, можливості більш ефективної та результативної реабілітації злочинців, зниження ризиків рецидивних злочинів – все це дає підстави говорити про значний потенціал пробації у сфері забезпечення суспільства. Вважаємо, що такі заходи сприятимуть піднесенню кримінально-виконавчої політики держави на якісно новий рівень, підвищенню авторитету України на міжнародній арені та забезпеченню дотримання прав громадян.

С п и с о к л і т е р а т у р и

1. Про схвалення Концепції соціальної адаптації осіб, які відбували покарання у виді позбавлення волі на певний строк [Електронний ресурс]: розпорядження КМУ від 30.10.2008 р. № 1385-р. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1385-2008-%D1%80>.
2. Карпец И. И. Проблема преступности / И. И. Карпец. – Москва: Юрид. лит., 1969. – 167 с.
3. Проскура В. В. Соціальна адаптація осіб, які повернулись з місць позбавлення волі / В. В. Проскура [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://elib.ukma.edu.ua/Mahisterium/MAG_ISSUE15_2004_sotsrob/11_proskura_v.pdf
4. Про пробацію: Закон України від 05.02.2015 р. № 160-VIII. – Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 13. – Ст. 93.
5. Ягунов Д. Служба пробації: концепція, засади діяльності, організаційна структура / Д. Ягунов // Відновне правосуддя в Україні. – 2007. – № 1(5). – С. 60–64.
6. Статистичні дані Департаменту інформаційно-аналітичного забезпечення Міністерства внутрішніх справ України за 2001–2010 рр. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mvs.gov.ua/mvs/control/main/uk/publish/article/374130>.
7. Виноградова С. О. Кримінологічні аспекти інституту пробації як гуманізаційна складова загальнодержавної політики України / С. О. Виноградова // Право і суспільство. – 2015. – № 3. – С. 142–146.
8. Беца О. В. До питання про створення служби пробації в Україні / О. В. Беца // Проблеми пенітенціарної теорії і практики. – 2012. – № 7. – С 34 – 41.
9. Богатирьов І. Г. Чи потрібно реформувати кримінально-виконавчу інспекцію у службу пробації? / І. Г. Богатирьов // Віче. – 2007. – № 3 – 4. – С. 71 – 73.
10. Прийняття Закону України «Про пробацію» як перший результат на шляху до впровадження європейської моделі роботи з правопорушниками: доп. від 12.02.2015 р. / [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://kvs.gov.ua/zmi/KVI_Yanchuk_dopovid_18022015.pdf
11. Гандіні Л. Правові основи, організація і розвиток служби пробації в Італії / Л. Гандіні // Рада Європи: підтримка тюремної реформи –

семинар на тему умовного засудження, Київ, Україна, 2012 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://probation.at.ua/index/ital/0-42>

12. Ткачова О. В. Інститут пробації в Україні: історичний досвід та сучасний стан / О. В. Ткачова // Науковий вісник Херсонського державного університету. – Вип. 4. – Т. 2 – 2016. – С. 68 – 74.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО**

**КАФЕДРА КРИМІНОЛОГІЇ
ТА КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОГО ПРАВА**

***ПЕРСПЕКТИВИ РЕФОРМУВАННЯ
КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОЇ СИСТЕМИ
УКРАЇНИ***

*Матеріали круглого столу
студентів, аспірантів, молодих учених*

(4 квітня 2017 року, м. Харків, Україна)

ТОМ 2

Харків
2017

УДК 343.8
ББК 67.309 (4УКР)

Організаційний комітет:

Гетьман А. П. – голова організаційного комітету, проректор з наукової роботи Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, доктор юридичних наук, професор, академік Національної академії правових наук України;

Головкін Б. М. – заступник голови організаційного комітету, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри кримінології та кримінально-виконавчого права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого;

Ткачова О. В. – відповідальний секретар, кандидат юридичних наук, доцент кафедри кримінології та кримінально-виконавчого права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого;

Автухов К. А. – кандидат юридичних наук, доцент кафедри кримінології та кримінально-виконавчого права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого;

Таволжанський О. В. – кандидат юридичних наук, асистент кафедри кримінології та кримінально-виконавчого права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Перспективи реформування кримінально-виконавчої системи України: матеріали круглого столу студентів, аспірантів, молодих вчених (4 квітня 2017 року, м. Харків): в 2т. / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого; за ред. А.П. Гетьмана, Б. М. Головкина та інш. – Харків : Юрайт, 2017. – Т2 ., – 260 стр.
ISBN – 978-966-2740-94-3

У збірник увійшли наукові доповіді та тези виступів учасників круглого столу, присвяченого перспективам реформування кримінально-виконавчої системи України.

Матеріали подані в авторській редакції.

The collection made scientific reports and abstracts of the participants of the round table devoted to the prospects of reforming the penal system of Ukraine. Materials for were presented by the authors.

ISBN – 978-966-2740-94-3

УДК 343.8
ББК 67.309 (4УКР)

© Гетьман А.П., Головкін Б.М. та інш., 2017
© “Юрайт”, 2017

З М І С Т

Бабій О. Г., Гавриленко М. М. Клименко Є. А.	Пенітенціарна пробація як складова ресоціалізації в Україні.....	3
Бірюков М. С.	Зміни до порядку направлення осіб до відбування покарання у виді позбавлення волі.....	10
Богатюк О. В.	Мета соціально-виховної роботи із засудженими до позбавлення волі.....	13
Бугайчук А. А.	Сучасна кримінально-виконавча політика України.....	17
Бурикін В. В.	Про імперативність ресоціалізації звільненої з установи виконання покарання особи.....	21
Вовк М. М.	Відповідність вітчизняного законо-давства у сфері виконання покарань між-народним та європейським стандартам поведження із засудженими.....	24
Гадзіна М. Ю.	Звільнення від відбування покарання за хворобою: проблеми та шляхи їх розв'язання.....	28
Герашенко С.	Виконання покарання у виді арешту.....	32
Гнітій А. О.	Проблемні питання застосування та виконання покарань у виді громадських робіт.....	35
Голєв В. І.	Виправні роботи на сучасному етапі розвитку кримінально-виконавчої системи.....	39
Головко Д. Є.	Кримінально-правові проблеми застосування звільнення від відбування покарання за хворобою.....	42

Грабовська Я.Г.	Особливості виправлення та ресоціалізації неповнолітніх.....	47
Григоренко В. О.	Відбування покарання у виді позбавлення волі засудженими жінками.....	50
Грицева О. О.	Матеріально-побутове забезпечення засуджених до позбавлення волі.....	54
Гриша І. О.	Міжнародний досвід застосування покарання у виді громадських робіт.....	58
Дейнега К. В.	Участь громадськості у виправленні та ресоціалізації засуджених.....	62
Дейнега М. В.	Праця засудженого в умовах ізоляції в контексті реалізації його матеріальних зобов'язань.....	66
Джелалі В. Ф.	Деякі проблеми виправлення та ресоціалізації неповнолітніх осіб.....	70
Дзандзава Г. М.	Медико-санітарне забезпечення засуджених до позбавлення волі.....	74
Дроздова В. І.	Потрапляння наркотичних засобів до установ виконання покарань.....	78
Дуброва Т. В.	До питання про право на свободу віросповідання засуджених до позбавлення волі.....	81
Железнякова Н. І.	Соціальна адаптація засуджених до позбавлення волі під час відбування покарання.....	84
Задерей О. В.	Застосування амністії до осіб, які вчинили злочини проти основ національної безпеки: правовий аспект та перспективи застосування в сучасних українських реаліях.....	88

Зайцева А. О.	Поняття та порядок звільнення засуджених від відбування покарання у зв'язку з помилуванням.....	91
Зелінська І. А.	Проблема переведення засудженого з однієї виправної колонії до іншої.....	94
Йосипенко Н. П.	Освіта як засіб виправлення та ресоціалізації осіб, засуджених до позбавлення волі, на прикладі зарубіжних країн.....	97
Іванов Д. В.	Перспективи створення приватних колоній в Україні.....	100
Карпова В. В.	Соціально-виховна робота із засудженими до довічного позбавлення волі.....	103
Козаченко Т. О.	Щодо доцільності застосування покарання у виді обмеження волі.....	107
Козярин Д. Ю.	Особливості ресоціалізації засуджених неповнолітніх.....	111
Колісник Л. Г.	Питання забезпечення права засуджених на охорону здоров'я.....	115
Кудря А. Р.	Забезпечення конституційного права засуджених на охорону здоров'я: основні проблеми та можливі шляхи їх вирішення...	119
Куктенко Є. Л.	Пробація щодо неповнолітніх як спосіб попередження злочинності.....	123
Курочкіна О. О.	Порівняльна характеристика змісту і основних ознак виконання покарання у виді виправних робіт в радянський період та за часів незалежності України.....	127
Кухар К. І.	Актуальні проблеми застосування інститутів амністії та помилування в Україні.....	130
Кушнір Я. О.	Про забезпечення доступу до освіти осіб, засуджених до довічного позбавлення волі.....	135

Лук'яненко Н.Ю.	Ресоціалізація засуджених як напрям державної пенітенціарної політики.....	138
Лучникова Д. Ю.	Проблеми ресоціалізації осіб, які не досягли повноліття.....	141
Ляшкевич Є. І.	Місце законних інтересів у складі правового статусу засуджених.....	144
Мандзюк М.	Проблемні аспекти ресоціалізації засуджених.....	146
Михайлова Г. В.	Проблеми підготовки засуджених до звільнення від відбування покарання.....	149
Ненька Г. Ю.	Проблеми застосування покарання у виді виправних робіт.....	152
Онищенко А. Г.	Запобігання проникненню заборонених предметів до установ виконання покарань шляхом реалізації індивідуальних заходів.....	156
Оніщенко З. О.	Правовий механізм забезпечення безпеки засуджених осіб та персоналу в місцях позбавлення волі.....	159
Очерет М. О.	Роль соціально-виховної роботи із засудженими в установах виконання покарань..	162
Очкін Р. В.	Міжнародні аспекти проведення соціально-виховної роботи із засудженими до позбавлення волі.....	165
Панішева Ю. С.	Проблеми виконання покарання у виді довічного позбавлення волі.....	168/
Плеханов М.	Місце інституту пробації в системі ювенальної юстиції.....	171
Погребняк О. О.	Деякі питання забезпечення безпеки персоналу установ виконання покарань...	175
Позняк Ю. В.	Ресоціалізація неповнолітніх, засуджених до позбавлення волі.....	178

Поллак М. О.	Міжнародні стандарти поводження із засудженими.....	182
Пономаренко Є. С.	Удосконалення функціонування слідчих ізоляторів в умовах реформування кримінально-виконавчої системи України...	185
Прокопенко О.Г.	Оцінка ризику вчинення повторного кримінального правопорушення як елемент досудової пробації.....	190
Прокоф'єва А. К.	Проблема правового забезпечення права засуджених на відбування покарання за місцем проживання.....	194
Романюк А. О.	Щодо гуманізації системи виконання покарань в Україні.....	197
Роянова І. В.	Правова сутність досудової пробації та підстави її застосування.....	202
Руденко А. М.	Діяльність громадських організацій та їх вплив на кримінально-виконавчу систему України.....	205
Савенко Є. О.	Соціально-виховна робота із засудженими до позбавлення волі.....	209
Сархош Ю. Д.	Виправлення засудженого: до визна-чення поняття.....	213
Смирнова А. О.	Проблемні питання громадських робіт у системі кримінальних покарань.....	216
Суліменко О. В.	Ресоціалізація жінок, засуджених до позбавлення волі.....	219
Толокольнікова К. С.	До питання обмеження прав засуджених....	223
Уласевич Д. В.	Активне виборче право засуджених.....	226
Червона С. Р.	Деякі аспекти виконання арешту.....	229
Чередниченко Д. А.	Виправлення як мета покарання засуджених до позбавлення волі.....	232

Чернишова Є. М.	Виховна робота з неповнолітніми в кримінально-виконавчому аспекті.....	235
Чусько В. В.	Пріоритетні завдання та перспективи реформування державних кримінально-виконавчих інспекцій в Україні в службу пробації.....	239
Шепеленко Л. В.	Інститут пробації: зарубіжний досвід і перспективи розвитку в Україні.....	243
Шульгата М. О.	Проблеми виконання покарання у виді штрафу.....	246
Щербакова К. Я.	Окремі питання доцільності створення слідчих органів державної кримінально-виконавчої служби України.....	251

Наукове видання

***ПЕРСПЕКТИВИ РЕФОРМУВАННЯ
КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОЇ СИСТЕМИ
УКРАЇНИ***

*Матеріали круглого столу
студентів, аспірантів, молодих учених*

(4 квітня 2017 року, м. Харків, Україна)

Відповідальний за випуск: Головкін Б. М.

Підп. до друку 26.05.2017. Формат 60x84 ¹/₁₆. Папір офсетний.

Друк: ризограф. Ум. друк. арк. 18,68. Облік.-вид. арк. 13,8.

Тираж 30 прим. Зам. № 114911. Ціна договірна.

Друкарня «Аладдин-Принт»

61023, м. Харків, вул. Сумська, 4, оф. 8

Тел.: (057) 764-72-11 <http://aladdin-print.ua>

Свідоцтво про державну реєстрацію В00 № 966600 від 28.03.2003 р.